

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Statsråden

Likelydende brev til:
Snøhetta og Knutshø villreinnemnd
v/Eli Grete Nisja, Oppdal kommune
7340 Oppdal

Interesseorganisasjonen "Bevar Dovrefjell mellom istidene"
v/ Torgrim Sørseth
6260 Skodje

Deres ref

Vår ref
200501358-

Dato
4. februar 2009

Behandling av klager på Dovrefjellrådets vedtak om tillatelse til rehabilitering og utvidelse av Snøheim turisthytte i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark i Dovre kommune

Miljøverndepartementet viser til klager av 10.08.2009 fra Interesseorganisasjonen "Bevar Dovrefjell mellom istidene" og 20.04.2009 fra Snøhetta og Knutshø villreinnemnd.

Saken gjelder to klager på Dovrefjellrådets vedtak om å gi dispensasjon til reetablering og utvidelse av Snøheim til turisthytte. Under henvisning til det som er anført nedenfor er Miljøverndepartementet kommet til at vilkårene for dispensasjon etter § 48 i naturmangfoldloven er innfridd. Departementet har lagt til grunn at det fysiske tiltaket isolert sett verken vil stride mot vernevedtakets formål eller påvirke verneverdiene nevneverdig slik de foreliggende planer er utformet. Snøheims formelle vernestatus tilsier fortsatt vedlikehold av bygningmassen noe som i realiteten innebærer bruk av bygningene. Klagen fra Interesseorganisasjonen "Bevar Dovrefjell mellom istidene" og Snøhetta og Knutshø villreinnemnd tas dermed ikke til følge. Det er satt visse vilkår for beslutningen, se side 8-9.

Bakgrunn

DNT Oslo og Omegn søkte i brev av 23.01.07 om dispensasjon fra forbudet i verneforskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark for plan om reetablering og utvidelse av den tidligere Snøheim turisthytte i Dovre kommune. Søknaden ble behandlet Dovrefjellrådet som forvaltningsmyndighet etter den generelle unntaksbestemmelsen § 4.

Dovrefjellrådet fattet 14.03.07 vedtak om å gi DNT Oslo og Omegn dispensasjon for reetablering og utvidelse av Snøheim ”på de vilkår som er foreslått i saken”. Snøhetta og Knutshø villreinnemnd påklaget vedtaket 25.07.07. Dovrefjellrådet forberedte klagen 13.03.08, men fant ikke grunnlag for å omgjøre vedtaket av 14.03.07. Saken ble oversendt Direktoratet for naturforvaltning i brev av 26.03.08. Miljøverndepartementet besluttet at klagesaken skulle overtas av departementet. Klagesaken ble videresendt Miljøverndepartementet i brev av 26.08.08. Miljøverndepartementet kom fram til at det var tvilsomt om vernebestemmelsene åpnet adgang til å behandle søknaden og at det derfor var nødvendig å endre vernebestemmelsene slik at saken kunne få en formell korrekt behandling. Ved kgl.res. av 27.03.09 ble det innført en særskilt forskriftshjemmel der det heter at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til ”nødvendig istandsetting/restaurering/utvidelse av Snøheim turisthytte”, jf. § 3, pkt. 1.3.f i verneforskriften.

I brev av 27.03.09 ba Miljøverndepartementet Direktoratet for naturforvaltning om å sluttbehandle klagen. Direktoratet for naturforvaltning sendte i brev datert 24.04.09 saken tilbake til Dovrefjellrådet for ny behandling i 1. instans etter den nye bestemmelsen i verneforskriften. Dovrefjellrådet fattet nytt vedtak i saken 22.05.09 hvor DNT Oslo og Omegn fikk tillatelse til istandsetting og utvidelse av Snøheim på gitte vilkår. Vedtaket ble påklaget av Interesseorganisasjonen ”Bevar Dovrefjell mellom istidene”, Snøhetta og Knutshø villreinnemnd og DNT Oslo og Omegn. Klagene fra de to førstnevnte er direkte relatert til tillatelsen etter verneforskriften for selve byggesaken. Interesseorganisasjonen ”Bevar Dovrefjell mellom istidene” la også fram krav om at klagen skulle gis oppsettende virkning. DNT Oslo og Omegns klage var knyttet til vilkåret om åpningstid for den nye turisthytta.

Dovrefjellrådet behandlet klagene på møte 26.08.09. Klagen fra DNT Oslo og Omegn ble tatt delvis til følge ved at åpningstidene for Snøheim ble utvidet. DNT Oslo og Omegn har sagt seg fornøyd med Dovrefjellrådets beslutning og opprettholder derfor ikke lenger klagen. Klagene fra Interesseorganisasjonen ”Bevar Dovrefjell mellom istidene” og Snøhetta og Knutshø villreinnemnd ble ikke tatt til følge under henvisning til at klagene ikke hadde nye momenter av avgjørende betydning for Dovrefjellrådets tidligere beslutning av 22.05.09. Kravet om oppsettende virkning fra Interesseorganisasjonen ”Bevar Dovrefjell mellom istidene” ble ikke tatt til følge under henvisning til at de tiltak som det var snakk om å gjennomføre før vinteren, er så små at de ikke ville være uopprettelige. Det er her snakk om mindre innvendige arbeider samt infiltrasjonsprøver som grunnlag for å planlegge avløpsanlegg. I e-post av 28.08.09 fant Direktoratet for naturforvaltning det mest hensiktsmessig å sende klagesaken videre til Miljøverndepartementet for endelig behandling, på grunn av denne sakens spesielle forhistorie og de politiske føringer som tidligere var gitt i saken.

Søknaden og bygningens status

Søknaden av 23.01.07 er fremmet med utgangspunkt i en prosjektskisse utarbeidet av arkitektene ”3 X Biong”. Skissen bygger på tegninger av et planlagt byggetrinn 2 som ikke ble gjennomført før forsvaret overtok anlegget. Det er i søknaden opplyst at det

opprinnelige preget på dagens anlegg skal tas vare på og at nye deler av anlegget skal få en arkitektonisk utforming i samme stil som det gamle anlegget. Det er lagt til grunn en reetablering av forbindelsen mellom hovedbygning og eksisterende driftsbygninger. I dette arealet skal det legges en resepsjon med mer. Det skal videre etableres en ny soveromsfløy og lagerarealer. I det eksisterende anlegget skal det gjennomføres tiltak på kjøkkenet som i dag er uegnet for moderne storkjøkkendrift. Det planlegges også tiltak i forbindelse med brannsikring, samt ombygging og oppgradering av dusjanlegg og tekniske rom i kjelleren.

Snøheim har bygningshistorisk verdi og ble fredet gjennom Riksantikvarens vedtak av 18.12.08. Fredningen innebærer et forbud mot tiltak som er egnet til å motvirke formålet med fredningen. Forskriften forbyr å rive, flytte, bygge på, endre, forandre materialer eller farger eller foreta andre endringer som går lenger enn vanlig vedlikehold på anlegget. Alle tiltak ut over vanlig vedlikehold krever tillatelse etter kulturminneloven § 15a. Det er eier som har ansvaret for det løpende vedlikeholdet. Det grunnleggende prinsippet for vedlikehold av fredete bygninger er å bevare mest mulig av de opprinnelige eller eldre bygningselementene og detaljene.

DNT Oslo og Omegn opplyser at de har hatt dialog med Riksantikvaren i forbindelse med foreningens planer. Det opplyses i søknaden at Riksantikvaren "har gitt tilbakemelding om at skisseprosjektet er i tråd med intensjonene i vernet".

Hva saken gjelder

Nåværende hytte ble bygd på 1950-tallet av Den Norske Turistforening og tatt i bruk i 1957. Snøheim er tegnet av arkitekt Henrik Biong. I forhold til arkitektkonkurransen i 1946 som lå til grunn for prosjektet, ble ikke anlegget fullført. I forbindelse med utviklingen av Hjerkinns skytefelt ble Snøheim overtatt av Forsvaret i 1959. Turistforeningen bygde da Reinheim turisthytte (ligger i Oppdal kommune ca 4 kilometer fra Snøheim i Stropelsjødalen) som erstatning for Snøheim.

Stortinget vedtok 23.03.99 å opprette et nytt skyte- og øvingsfelt for Forsvarets avdelinger på Østlandet - Regionfelt Østlandet (RØ) i Åmot kommune. Samtidig ble det vedtatt at Hjerkinns skytefelt skal legges ned som ledd i en omfattende plan for utvidet vern av Dovrefjell. Som følge av nedleggelsen hadde ikke Forsvaret lenger behov for å stå som eier av bygningsmassen på Snøheim.

Snøheim ligger innenfor Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. I forbindelse med vedtaket om utvidelse av nasjonalparken i 2002 la departementet til grunn at Snøheim burde rives i forbindelse med tilbakeføringen av skytefeltet. Dette vakte en del strid lokalt der man bl.a. mente at Snøheim burde istandsettes som turisthytte og at veien inn fra E-6 til Snøheim burde beholdes som grunnlag for driften og gi bedre adkomst inn mot Snøhettaområdet.

DNT Oslo og Omegn fremmet ønske om å overta Snøheim fra Forsvaret og gjenoppta ordinær turishyttedrift ved anlegget. I brev av 31.01.03 åpnet Miljøverndepartementet for at DNT Oslo og Omegn burde kunne få anledning til å vurdere en videre turistmessig bruk av Snøheim i sammenheng med tilbakeføringen av Hjerkins skytefelt til sivile formål. DNT Oslo og Omegn ønsket å bygge ut Snøheim fra 54 til 80 plasser med 3-4000 overnattingsdøgn per år på hytta. DNT Oslo og Omegn var inneforstått med at en slik plan måtte behandles etter vernebestemmelsene for den nye nasjonalparken uten at det fra miljøvernmyndighetens side på det tidspunkt ble nærmere vurdert hvorvidt bestemmelsene ville kunne åpne for en slik behandling. Miljøverndepartementet fant ikke grunn til å vurdere dette spørsmålet nærmere før det var klarlagt hvorvidt DNT Oslo og Omegn kunne overta anlegget og hadde midler til å gjennomføre en restaurering som på det tidspunkt ble estimert til ca 20 mill. kr.

Bondevik II – regjeringen v/daværende statsråd Hareide vedtok i brev av 03.03.05 at DNT Oslo og Omegn på gitte vilkår skulle få overta Snøheim og gjenåpne den som turishytte. Vilkårene var:

- Den aktuelle bygningsmasse ved Snøheim skal overdras til Den norske turistforening som skal istandsette anlegget til tradisjonell turishyttedrift innenfor rammen av nasjonalparkens bestemmelser og formål. De kulturhistoriske verdiene ved anlegget skal ivaretas på best mulig måte.
- Framtidig driftskonsept for Snøheim skal legge til grunn at det kun blir sommerdrift. Dette innebærer at turishytta skal være stengt om vinteren og våren fram til sommersesongen (dvs. oktober – juni) av hensyn til dyrelivet i området og særlig ut fra ønsket om å reetablere arealene innenfor skytefeltet som vinter- og vårbeite og kalvingsområde for villreinen. Spørsmålet om utvidet åpningstid skal senere vurderes i lys av erfaringene med og kunnskapen om villreinens bruk av områdene omkring Snøheim, særlig innenfor det nåværende skytefeltområdet.
- Framtidig driftskonsept for Snøheim skal ikke forutsette at det etableres ytterligere turishytter i nasjonalparken.
- Veien inn til Snøheim skal fjernes som ledd i tilbakeføringsprosjektet for skytefeltet. DNTs evt. bruk av veien for transport av materialer m.v. i forbindelse med ombygging av Snøheim må avklares direkte mellom foreningen og forsvaret.

Etter å ha formelt overtatt Snøheim, søkte DNT Oslo og Omegn den 23.01.07 om reetablering og utvidelse av Snøheim. Dovrefjellrådet gav DNT Oslo og Omegn dispensasjon til de omsøkte planer for Snøheim på de vilkår som var foreslått i saken. I vedtaket fra Dovrefjellrådet ble det bl.a. vist til at behandlingen av saken i Miljøverndepartementet ble oppfattet som en instruks om å innvilge søknaden.

Et sentralt vilkår for vedtaket fra 2005 om drift av Snøheim som turishytte var at Snøheimveien skulle fjernes, jf siste kulepunkt ovenfor. Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø tok i 2008 initiativ til å få i gang et forskningsprosjekt med kartlegging av villreinens arealbruk i Snøhettaområdet bl.a. ved hjelp av GPS-sendere. Parallelt med utviklingen av dette forslaget behandlet Stortinget i februar – mars 2008 dokument 8:8 (2007 – 2008) med representantforslag om å bevare Snøheimveien på Dovrefjell. Det ble i Innst.S.nr.131 (2007-2008) fra Energi- og miljøkomiteen bl.a. uttalt at det bør gjen-

nomføres en kartlegging av villrein, friluftsliv og næringsutvikling basert på ulike scenarier ved tilbakeføringen av Hjerkinanleggene, og at en slik kartlegging blant annet burde ta for seg villreinens arealbruk, trekkveier, beite og effekter av inngrep. Det ble over statsbudsjettet for 2009 bevilget 2 mill kr til et FoU-prosjekt om effekter og konsekvenser av menneskelige inngrep og ferdsel i Snøhettaområdet i forhold til villrein. Prosjektet skal avsluttes i 2012. Dette innebærer at beslutningen om Snøheimveien er utsatt til 2012 og dermed løst fra kompromisset fra 2005.

Snøheim ligger innenfor det området som kartleggingen skal dekke. Den fremtidige bruken av Snøheim var imidlertid ikke et tema under stortingsbehandlingen våren 2008. Ønsket om ytterligere kunnskap var knyttet opp mot å styrke beslutningsgrunnlaget for avgjørelsen av veispørsmålet; om Snøheimveiens videre skjebne. En naturlig forklaring på at Stortinget ikke eksplisitt nevnte at gjennomføringen av et forskningsprosjekt også måtte få betydning for fremdriften i behandlingen av søknaden om istandsetting/utvidelse av Snøheim, kan være at Stortinget la til grunn at en fremtidig bruk av Snøheim som turisthytte ville være en avklart premiss når spørsmålet om Snøheimvegen skulle avgjøres i 2012. Dette synspunktet kan bl.a. avledes av scenariobeskrivelsene i forskningsprosjektet (FoU - prosjekt "Villrein, ferdsel og inngrep i Dovre-Rondane regionen").

Klagene.

Interesseorganisasjonen "Bevar Dovrefjell mellom istidene" anfører følgende hovedpunkter i sin klage:

1. Manglende høringsrunde vedrørende vernespørsmålet
2. Opprinnelig mandat og krav om utredning av ulike alternativer
3. Det 4-årige forskningsprosjektet Regjeringen iverksatte for å se helheten i forholdet mellom bruk og nasjonalparkvernet
4. Manglende forutsetninger
5. Hastebeslutning uten å konsekvensutrede irreversible inngrep
6. Hastebeslutning uten reell faglig vurdering
7. Konflikten friluftsliv og verneformål
8. Dovrefjellrådets oppgave i forhold til den endrede forskriften
9. Framtidig strategi i forvaltning av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.

På bakgrunn av disse 9 punktene krever Interesseorganisasjonen "Bevar Dovrefjell mellom istidene" prinsipielt "at behandlingen av Snøheimsaken utsettes til etter at det 4-årige forskningsprosjektet om villrein/Snøheimvegen er gjennomført", men subsidiært "at det gjennomføres en full høring i saken med etterfølgende konsekvensutredning i samsvar med forvaltningsplanen og forsvarlig forvaltningspraksis".

Snøhetta og Knutshø villreinnemnd konkluderer i sin klage med at beslutningen om restaurering og utviding av Snøheim må utsettes "til resultatene av forskningsprosjektet som Stortinget har gått inn for, foreligger, og ulike alternativer for Snøheim, Reinheim,

Snøheimveien og den gamle Snøheimveien er sett i sammenheng og utredet i forhold til villreinens arealbruk og arealbehov i dette området”.

I likhet med Dovrefjellrådet mener Miljøverndepartementet at begge klagere har rettslig klageinteresse, jf forvaltningsloven § 28. Begge klager er kommet inn i rett tid, jf forvaltningsloven § 29.

Miljøverndepartementets vurdering.

Departementet vil innledningsvis vise til den langvarige debatt som har pågått i forhold til spørsmålet om Snøheim og Snøheimveien siden vedtaket om å nedlegge Hjerkinns skytefelt i 1999 og utvidelsen av nasjonalparken i 2002. I mars 2005 ble det fattet en politisk beslutning som innebar at Snøheim på nytt skulle kunne bli en turisthytte samtidig som det ble lagt til grunn at Snøheimveien skulle fjernes. I 2008 besluttet Stortinget at det skulle gjennomføres en kartlegging av villrein, friluftsliv og næringsutvikling basert på ulike scenarier ved tilbakeføringen av Hjerkinnanleggene, og at en slik kartlegging blant annet burde ta for seg villreinens arealbruk, trekkveier, beite og effekter av inngrep. Ønsket om ytterligere kunnskap var knyttet opp mot å styrke beslutningsgrunnlaget for avgjørelsen av veispørsmålet; om Snøheimveiens videre skjebne. I den utstrekning det måtte være uklarheter/motstrid mellom beslutningene på de ulike tidspunkt, vil det være den siste beslutningen og konsekvensene av denne som til enhver tid vil veie tyngst og derfor danne grunnlaget for forståelsen som skal legges til grunn om hvilke føringer som foreligger. Dette innebærer at Stortingets beslutning i 2008 må tillegges avgjørende vekt i vurderingen av denne klagesaken. Stortingets beslutning kan etter departementets oppfatning ikke forstås annerledes enn at spørsmålet om Snøheim som eventuell fremtidig turisthytte må kunne avklares allerede nå uten å avvente resultatet av forskningsprosjektet. Samtidig må beslutningen også forstås slik at en senere beslutning om Snøheimveiens videre skjebne bl.a. må sees i lys av at det allerede nå kan bli etablert turisthyttedrift ved Snøheim og at dette kan føre til aktivitet og ferdsel i området som kan ha betydning for villreininteressene. På denne bakgrunn kan ikke departementet se at klagerens prinsipale krav om at behandlingen av Snøheimsaken må utstå til etter at det 4-årige kartleggingsprosjektet er avsluttet, kan tillegges vekt.

Departementet vil videre vise til at bygningsmassen på Snøheim er fredet gjennom Riksantikvarens vedtak av 18.12.08. Fredningen innebærer bl.a. at bygningsmassen må vedlikeholdes slik at bygningens antikvariske verdier ivaretas. Ansvaret for dette tilligger eier som nå er DNT Oslo og Omegn. Det vil fra departementets side ikke være aktuelt å finne løsninger som er i strid med vernevedtaket fra 2008. Bygningsmassens fredningsstatus på antikvarisk grunnlag vil derfor være en av flere premisser som må legges til grunn i avgjørelsen av klagesaken.

”Bevar Dovrefjell mellom istidene” anfører subsidiært ”at det gjennomføres en full høring i saken med etterfølgende konsekvensutredning i samsvar med forvaltningsplanen og forsvarlig forvaltningspraksis”. Departementet vil her anføre at det ikke er vanlig

forvaltningspraksis i enkeltsaker som denne å gjennomføre høringer. Det omsøkte tiltaket har etter departementets oppfatning heller ikke en slik karakter at det rammes av kravet om egen konsekvensutredning ut over den vurdering som skal foretas etter verneforskriften. Departementet mener at det foreligger tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å vurdere konsekvensene og dermed ta stilling til klagespørsmålet, jf nærmere omtale nedenfor.

Dovrefjell – Sunndalsfjella nasjonalpark i Sunndal, Nesset, Oppdal, Lesja og Dovre kommuner i Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Oppland fylker, ble vernet ved forskrift 3. mai 2002 nr. 0428. Forskriften ble gitt i medhold av naturvernloven av 1970. 1. juli 2009 ble denne loven avløst av lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). § 48 i naturmangfoldloven inneholder en generell hjemmel for dispensasjon fra verneforskriften. Det går fram av § 77 i loven at § 48 også gjelder for eldre vernevedtak, altså vernevedtak fra tiden før naturmangfoldloven trådte i kraft. Naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009, og kunne derfor ikke bli lagt til grunn for Dovrefjellrådets vedtak. Departementet er derimot bundet av naturmangfoldloven og har derfor behandlet denne klagesaken etter § 48 i loven.

Nasjonalparken dekker et areal på ca. 1.693 km². Formålet med nasjonalparken er bl.a. å ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørte fjellområde og derigjennom en viktig del av leveområdet til villreinstammene i Snøhetta og Knutshø samt å verne om kulturminner. Samtidig skal allmennheten ha adgang til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Det går fram av verneforskriften § 3. pkt 1.1 at området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger, andre varige eller midlertidige innretninger mv. Etter pkt. 1.3 f) kan imidlertid forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til nødvendig istandsetting/restaurering/utvidelse av Snøheim turisthytte. Det foreligger dermed formelt, juridisk grunnlag for å behandle søknaden fra DNT Oslo og Omegn og dermed også de to innkomne klagene.

Klagen skal behandles etter naturmangfoldloven. Det må dermed vurderes om det kan gis dispensasjon med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, jf. § 77 i loven. § 48 første ledd slår fast:

”Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensynet eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.”

Det er i denne saken det førstnevnte alternativet som det vil være aktuelt å vurdere tiltaket opp imot; om unntak fra byggeforbudet kan imøtekommes ”dersom det ikke strider mot vedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig”. Videre skal det sikres at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig; at ”føre-var-prinsippet er ivaretatt

dersom kunnskapsgrunnlaget er for svakt og at hensynet til samlet belastning er vurdert, jf. naturmangfoldloven §§ 8 – 10.

Ivaretakelse av villreinstammen er et sentralt vernemotiv for Dovrefjell – Sunndalsfjella nasjonalpark. Departementet mener at kunnskapsgrunnlaget, jf naturmangfoldlovens § 8, i denne saka er tilstrekkelig for å kunne vurdere virkningene av tiltaket i forhold til verneformål og verneverdier. En bygger her på den kunnskap som ble lagt fram i forbindelse med selve vernesaken i 2002 og faglige utredninger/opplysninger som er kommet fram i forbindelse med tilbakeføringsplanene for Hjerkinns skytefelt.

Departementet viser til at denne saken har to sider som må vurderes. Den første er knyttet til at det allerede i dag ligger en bygningsmasse på stedet. At DNT Oslo og Omegn nå ønsker å sette anlegget i stand for turisthyttedrift innebærer ikke at det skal oppføres et nytt teknisk anlegg i et urørt naturområde. I den utstrekning det skal bygges nytt vil dette i det alt vesentlige ligge innenfor det areal som allerede er utnyttet. På dette punkt kan ikke departementet se at det fysiske tiltaket isolert sett verken vil stride mot vernevedtakets formål eller påvirke verneverdiene nevneverdig slik de foreliggende planer er utformet. Snøheims formelle vernestatus tilsier fortsatt vedlikehold av bygningsmassen noe som i realiteten innbærer bruk av bygningene.

Imidlertid vil tiltaket generere fortsatt menneskelig virksomhet og ferdsel i området som kan få betydning for bl.a. villreinens bruk av området. Departementet vil her peke på at villreinrapporten som NINA fikk utarbeidet i forbindelse med tilbakeføringen av Hjerkinns skytefelt (Rapport Økosystem: Villrein og moskus) var kjent også i 2004/05 og at departementet allerede da la til grunn at villreinen på dette grunnlag skulle sikres utvidet leveområde selv med reetablering av Snøheim som turisthytte. For å redusere en mulig konflikt mellom menneskelig bruk og villreinens behov, har departementet i sitt brev av 03.03.05 satt som vilkår at Snøheim ikke skal være åpen annet enn i sommermånedene. Dette er også lagt til grunn ved Dovrefjellrådets behandling av spørsmålet om åpningstid og som DNT Oslo og Omegn har akseptert og vil legge til grunn for sin fremtidige drift av Snøheim. Departementet mener også at det vil kunne være nødvendig med andre ferdselsregulerende tiltak, eks. vis kanalisering av trafikken, slik at man i størst mulig grad også ivaretar villreininteressene i området. Departementet forutsetter at det faktum at Snøheim blir reetablert som turisthytte, noe som vil kunne føre til økt ferdsel i området samtidig som hensynet til villreinstammen skal ivaretas, vil bli tillagt stor vekt når spørsmålet om Snøheimvegens framtidige skjebne skal avgjøres i 2012. Departementet viser her til naturmangfoldloven § 10 om vurdering av spørsmålet om ”samlet belastning”.

Konklusjon.

Under henvisning til det som er anført ovenfor er Miljøverndepartementet kommet til at vilkårene for dispensasjon etter § 48 er innfridd. Det innebærer at departementet vurderer at det fysiske tiltaket isolert sett verken vil stride mot vernevedtakets formål eller påvirke verneverdiene nevneverdig slik de foreliggende planer er utformet. Snøheims for-

melle vernestatus tilsier fortsatt vedlikehold av bygningsmassen noe som i realiteten innebærer bruk av bygningene. Klagene fra Interesseorganisasjonen "Bevar Dovrefjell mellom istidene" og Snøhetta og Knutshø villreinnemnd tas dermed ikke til følge. Departementet vil likevel anføre at et sentralt vilkår for tillatelsen er at DNT Oslo og Omegn i samarbeid med villreinmyndighetene har en løpende evaluering av forholdet mellom turistferdselen og villreininteressene i området og iverksetter konfliktreducerende tiltak dersom det ansees nødvendig. Dette spørsmålet skal også være gjenstand for vurdering i forbindelse med senere revisjoner av forvaltningsplanen for nasjonalparken. Departementet legger videre til grunn Dovrefjellrådets vedtak punkt 1, av 26.08.09 om åpningstiden for Snøheim. Spørsmålet om eventuelt utvidet åpningstid skal senere kunne vurderes i lys av erfaringene med og kunnskapen om villreins bruk av områdene omkring Snøheim, særlig innenfor det nåværende skytefeltområdet. Det vises her også til resultatet av FoU-prosjektet om effekter og konsekvenser av menneskelige inngrep og ferdsel i Snøhettaområdet i forhold til villrein. Driftskonseptet for Snøheim skal ikke forutsette at det etableres ytterligere turishytter i nasjonalparken.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages.

Med hilsen

Erik Solheim

Gjenpart:

Dovrefjellrådet
DNT Oslo og Omegn
Direktoratet for naturforvaltning
Fylkesmannen i Oppland
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Dovre kommune
Norges Naturvernforbund
Norges Jeger- og Fiskerforbund